Trosky předhistorické osady indiánské na Child's Pointu, jižně od Omahy.

Píše Jan Štěpán Brož, kněz a člen státní historické společnosti pro Nebrasku.

Ku výrobě použito: kamene, kosti, dřeva a hlíny.

Tovary kamenné.

(Vypočítávám jen některé nástroje význačnější, tak jak jsem si poznamenal při prohlídce v důkladných sbírkách p. Gildera.)

Zmínky zaslouží nezlábkované, otloukané "celty" tvaru dlátovitého, nehlazené "sekery", vroubkované i hladké "šípenky", kamenné nože do čtyřhranu dýkovitě přibroušené, různé bodce, hrubé i leštěné palice ku zatloukání kolů i k boji, malé "drtiče" na kornu i jiné zrní, mělké hmoždíře různé velikosti, paličky hmoždířové do velkých hmoždířů, hladiče na násadky k šípům z dakotského pískovce, kusy missourské pemzy ku škrabání koží a hlazení kostí, argillitové a mastkové dýmky, nesčetná škrabátka různých tvarů a j.

Keramika.

Různé nádobí hliněné bylo tu odkryto. Menší i větší střepy džbánkovitých hrnců, z nichž některé jeví podobnost s evropskou keramikou paleolitickou (což objevil jsem důkladným srovnáváním s obrazy nádob v dílech českých archeologů Píče a Niederle) — jiné opět jsou čistě ozdobeny ornamentikou tečkovou, přímkovou, křivkovou i páskovou, jak ji nalézáme na evrop. nádobách neolitických.

Na čtyřicet druhů různé ornamentiky by se tu dalo napočítati a to práce nevšední.

V malých hrnečkách doposud uchována byla vermillionová (červená) hrudka, které Indiáni rádi užívali ku barvení tváří i těla, když byli na válečné noze. Lebky a kosti mrtvých také bývaly touto barvou natřeny. Také mnohé pietografy na vydělané kůži i totémové znaky na stanech bývaly touto barvou provedeny. Navlhčením — jak jsem se očitě přesvědčil — ještě doposud by se barviva toho užíti mohlo; patrno, že uměli tito starobylí lidé dobře barvu promíchati a uchovati k času potřeby.

Obzvláštní zmínky zasluhují hliněné, sušené i vypálené dýmky. Vykazují podoby ptáků i zvířat čtyřnohých. Některé z nich mají "základní plošku", na níž spočívají a jsou téměř totožnými s dýmkami velmi často objevenými ve starobylých hrobech a stavbách — tajemných Moundbuilder-ů.

Neméně zajímavy jsou z hlíny vypálené a dovedně modelované podoby hlavy lidské a celé figurky, jež považovati možno za fetiše, představující různé bůžky indiánské. Abychom si udělali představu o počtu předmětů nalezených, vypočteme aspoň některé vzácnější, které objeveny byly v jednom z připomenutých sklípků: "Přeslen" z jakési bílé látky sklenné asi palec dlouhý a půl silný, který podobá se tvarem "pískovým hodinám". (Dva nízké kužele při hrotu spojené.) Délkou jeho provrtán jest otvor pro řeminek, na němž býval navlečen, slouže za okrasu závěsnou. Jaké práce vyžadovalo vyrobení této drobnůstky z tvrdého křemene, jaká opatrnost a námaha musila býti vynaložena na provrtání téhož, o tom představu si může učiniti jen ten, kdo v museích viděl ty primitivní nástroje indiánské na vrtání kamenů a kostí. Velké i malé lopatky a kopáčky zhotovené z lopatkové kosti bisona, elka a jiných menších ssavců jsou dosti četné.

Udice na ryby, jemně zpracované z tenkých a tvrdých kůstek živočišných (některé snad z mývala — racoon) — z nichž mnohé opatřeny jsou až osmi zádrhnými háčky, aby polapená ryba se nemohla vysvoboditi.

Podoba rybky úhledně vyřezaná z perletové skořápky "unio" s dírkou, na níž bývala zavěšena jako ozdoba, nebo snad "rybí totem".

Kostěné kuličky zvící až liskového ořechu sloužívaly asi také za ozdobu. Hlazené části jelenních pazourků i jiných štěpných kamenů; bylyť nalezeny při celé hromadě pazourkových valounů. Mimo to byly tu lžíce a naběračky udělané dovedně z bisonních rohů. Obdivuhodné jsou nástroje kostěné na hlazení a rovnání šípových násadek; dále celá řada kostěných jehel, delších i kratších s oušky i bez nich, jichž používáno k navlékání šlachových i střevových strun při šití oblek, pytlů a měchů na zásoby a koží stanových.

Opálený asi tři palce dlouhý "šach" kornový dává svědectví, že snad tito lidé provozovali i rolnictví a pěstování korny u Indiánů tak oblíbené.

Kostěné pěkně prohýbané nárameky a celá řada lasturových závěsných okras dovolují nám domýšleti se, že Indiánky nezůstávaly pozadu u výzdobě své garderoby.

Obzvláštní pozornost vzbuzuje malá hlava spící dívky z růžového talku vyřezaná; práce až do maličkostí jemně provedená vykazuje čistý ráz orientálský. V krajině ušní splývají dolů dvě okrasy, které vídáme na sochách egyptských.

Co představovala tato jemná hlavička, nejevící nic indiánského? Byl to nějaký domácí bůžek, snad práce jižních Nahurů v Mexicu, nebo kulturně vyspělých Mayů v Jucatonu? Jak se dostala v domácnost těchto divých barbarů prairie? Původ i účel její zůstane as navždy nevysvětlitelný.

* * *

Prohlížeje sbírku pana Gildera z vykopávek na Child's Point — přišel jsem opět a opět k tomu názoru, že zde v Americe velmi obtížno jest rozdělovati tvary kamenné na paleolithy a neolithy. Obojí tvary lze tu nalézti, obojích bylo užíváno současně. Jestliže nebylo možno na základě nálezů dra. Abotta v Trenton stanoviti nesporně v americké archeologii dobu starokamennou, tím obtížnější jest sledy její postihnouti u nás v Nebrasce.

Vyšetření trosek jest doposud velmi povrchní; pan Gilder sice se podjal namáhavé práce té se zápalem i pílí nevšední, avšak jednotlivec v takové věci jest nedostatečný. Proto vyzval některé prominentní anthropology americké, aby v čas prázdnin s patřičným personálem na útraty některého učeného ústavu východního podrobně místo prostudovali a předměty určili. Nedaleko trosek jsou pohřební mohyly starobylého lidu na Child's Point, z nichž p. Gilder jednu otevřel a na 40 lebek i různých kostí lidských k somatickému studiu do Washingtonu panu dru. A. Hrdličkovi odeslal. Učenec tento však doposud látku neposoudil, aniž se ze stanoviska kranimetrie vyjádřil, jakého původu lid ten byl; odebral se totiž pan Hrdlička na výzkumnou cestu s několika ještě jinými anthropology od Národního Musea ve Washingtonu do Egypta, aby tu pátral po tělesných památkách praobyvatelů údolí Nilského. Jelikož hodlá na zpáteční cestě navštíviti Čechy a jiné země evropské, nebude asi otázka původu člověka na Child's Point se stanoviska sommatologie rozluštěna dříve, než za několik měsíců.

Poznavše památky po lidu z Child's Point, z nichž některé vynikají provedením vskutku uměleckým, musíme uznati, že jeho kultura byla daleko vyspělejší, než s jakou se stýkáme u indiánských kmenů loveckých na prairiích v pořiči missourském. Ba s úžasem pozorujeme některou z jemných drobnůstek a uváživše, že lid ten prodělal tak zv. dobu kamennou, t. j. neznal kovů — nedovedeme ani pochopiti, jakým důmyslem takovou věc zhotoviti mohl.

Tato svérázná vyspělost kulturní přivádí nás k závěru, že lid ten než přišel do Nebrasky, byl snad národem agriculturním a původ jeho hledati snad dlužno mezi oněmi vyhynulými rasami v Mexicu a Střední Americe, které, soudíce dle uměleckých památek, staveb, soch, vodovodů, mostů, ba plodů literárních — překročili hranici barbarství a dotkly se čelem svým civilisace, která ovšem zamlžena byla nízkou úrovní jejich stavu morálního.

Již po několik měsíců zabýval jsem se otázkou o původu a starobylosti člověka v údolí missourském v Nebrasce. Srovnal jsem staré tovary, způsob stavby s nástroji a stavbami kmenů předhistorických, kteří zde v době pocolumbické žili; pátral jsem v zápisech historických i všímal si ústního podání kmenů sousedních. Výsledek svého studia milým krajanům nebrasským vypíšu v některém pozdějším článku.

STYKY ČESKO-AMERICKÉHO UNIVERSITNÍHO STUDENTSTVA SE STUDENTSTVEM VE VLASTI.

S potěšením zaznamenáváme nový krok k navázání styků české Ameriky se starou vlastí. Čeští universitní studenti, sdružení ve spolcích "Komenský", zaslali českému studentstvu ve vlasti projev sympatií, a v odpověď na tento projev zaslán byl jim srdečný list od "Svazu česko-slovanského studentstva v Praze", vybízející je ku přátelskému sblížení. Není třeba ani podotýkati, že navázání styků mezi studentstvem zdejším a zámořským dlužno uvítati radostně, neboť jedná se tu o styky generace mladší, jež mohou míti blahodárné výsledky.

Zdejší čeští studující prostřednictvím prof. Masaryka zaslali českým posluchačům na české universitě v Praze následující projev:

Velectení krajané: — My, čeští posluchači na amerických universitách v státech Nebraska, Iowa, Minnesota a Illinois a členové vzdělávacích klubů Komenský, usnesli jsme se na druhém sjezdu "Sdružení Vzdělavacích Klubů Komenský" zaslati Vám naši gratulaci k Vašemu upřímnému a chrabrému hájení české věci proti rakouské vládě, která v mnohých ohledech na národě českém se provinila. S velikým zájmem sledujeme Váš boj a přejeme Vám dosažení úplného vítězství. — Za druhý sjezd "Vzdělavacích Klubů Komenský", Matilda Klossner, J. W. Tomek, F. J. Pípal, resoluční výbor.

Odpověď českých studentů zní následovně:

V Praze, 29. března '09.

Drazí přátelé a kolegové: — Laskavostí našeho čestného člena prof. T. G. Masaryka byl nám dnes doručen dopis svým obsahem velmi vítaný. Jsem Vašemu projevu proto povděčni, že jste nás uvědomili o své existenci, a tím, že se sami spontanně hlásíte, posilujete nás v našich nadějích. Vy, drazí přátelé, nejste vydáni na pospas občasným persekucím, nežijete v tak smutných poměrech kulturních a nemusíte bojovati za svoji existenci s trpkostí vyděděnců. Trpký život náš sráží naše mladistvé nadšení a s pocitem krajního sebezapření jsme nuceni často vyhledávati existenci tam, kde pro nás a pro naše existenční požadavky národní mají sliby a jich zapomenutí. Boj náš vedený i proti starým generacím pseudoliberálním má následek rozvrat ve veřejném životě; za takých okolností vývin náš i při velké energii a oprávdovosti je přece jen v poměru k světovým a samostatným národům menší. V našem boji posiluje nás pevné přesvědčení, že poctivá snaha nebude marnou a že svobodu a samostatnost vydobudeme osvětovou vyspělostí a hospodářským sesílením. Tyto stěžejné naše snahy propagované zbraněmi kulturními jsou výsledkem našeho programu v tomto bodě všem skupinám naším společného. — Váš projev je nám zárukou, že dostane se nám od Vás morální posily, jako ji čerpáme z mezinárodních styků zvláště s Francouzi, Vlachy, Dány a všemi Slovany. — V zájmu praktické pospolitosti vzájemného seznámení prosíme Vás o udání přesné adressy, abychom Vám mohli zaslati naše publikace a seznámit Vás s naším hnutím. Možnoli, žádáme o odpověď obratem. Přejete-li si vyhotoví kolega předseda stať o našich poměrech, jež by Vás přesně o našich snahách a životu informovali. S prosbou, abyste všem našim milým kolegům a krajanům tlumočili srdečný stisk ruky a vřelý přátelský pozdrav, znamenáme Vám oddaný — Svaz Česko-slovanského studentstva v Praze.

ČEŠTÍ ŽÁCI NA STÁTNÍ ROLNICKÉ KOLLEJI V LINCOLN, NEB.

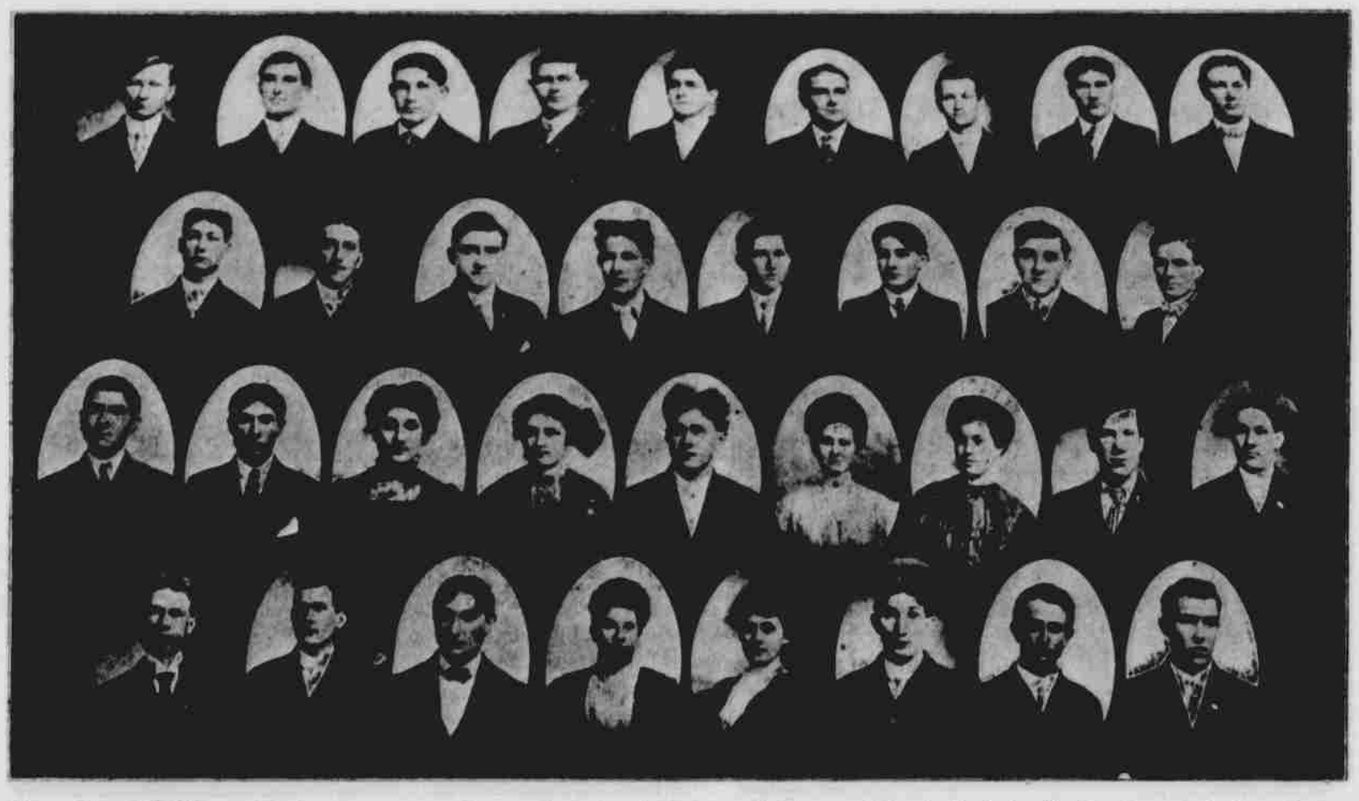

Přinášíme dnes zdařilé vyobrazení studentů na státní rolnické kolleji v Nebrasce v té naději, že se čtenářům našim zavděčíme v plné míře. Dlužno poznamenati, že velký počet českých žáků zapsán je na tak zvaný krátký kurs, který trvá pouze šest neděl. Asi čtrnácte těchto žáků a žákyň jsou zapsáni v plném kursu, který trvá šest měsíců, od listopadu do dubna. V české třídě, která se odbývá pravidelně každý týden (dvě, nebo tři hodiny) bylo zapsáno dvanáct studentů. V době, kdy krátký kurs se odbýval, asi 26 českých žáků navštěvovalo českou třídu. Mezi žáky státní kolleje je mnoho činných členů místního klubu Komenský. Pan Josef B. Kuška, místopředseda klubu č. 1., v pátek, dne 23. dubna absolvoval kollej a hodlá příštím rokem pokračovati ve svých studiích v "Iowa State College" v Ames, Ia. Pan Blecha, jež podává následující článek, je rovněž činným členem klubu.

Státní rolnická kollej byla založena před čtrnácti lety. První rok zapsáno bylo pouze patnáct žáků. Pouze dvě dřevěné stavby byly postaveny a ani ty nedostačovaly. Druhým rokem počet posluchačů vzrostl na padesát. Od té doby stále vzrůstá, tak že každým rokem stát jest nucen povoliti více peněz na nové stavby.

Letošního roku jest zapsáno již přes šest set žáků, z nichž šestatřicet jest Čechů. Ačkoliv českých mladíků přibývá každým rokem, přece jest to málo na počet českých obyvatelů v Nebrasce. Mnohé jsou výhody, jež má mladík, který navštěvoval tuto kollej. Zde jest uvědoměn, že v této době drahých pozemků rolník jest nucen vypěstovati co možno největší úrodu všech plodin a vše nejlepším způsobem vésti a pracovati, nejen rukama, ale též i mozkem. Učíme se znáti rozdíl mezi všemi druhy domácích zvířat, posuzování jich k žíru, pro užitek a plemeno. Též jakým způsobem je krmiti, aby píce byla nejlépe využita; dále jak předejíti a léčiti veškeré jejich nemoce.

V oboru strojnictví tu vyučují soustavu všech druhů strojů, jak jsou složeny, též jak je upravit a ošetřovat. Různé síly hybostrojů a síly všech materiálů jsou přirovnávány. K tomu též patří kovářství a truhlářství.

Zvláštní pozornost jest věnována výběru a třídění semenné kukuřice, pšenice, ovsa, jetelového a vojtěškového semene.

Zahradnictví jest každému dobře známo. Žáci se tu učí vyřezávati a štěpovati stromy, je sázeti, ošetřovati a chrániti proti všem škůdcům. Též, které druhy jsou nejlépe přizpůsobeny této krajině.

Velice důležitá pro každého mladíka jest rostlinověda. V pracovně a v poli vidí tu příznaky všech nemocí a chorob rostlin a pozná způsob jejich šíření a léčení. Dále poznávají, jak rostliny se množí a vyvíjí. Jest to též velmi důležité věděti, jak vyhubiti veškerý plevel z polí a luk.

Jak půda se tvořila a tvoří a bez přestání mění jest neméně zajímavo. Nejnovější názory podávají se o její obdělávání a o tom, jakým způsobem ji udržeti v nejlepším úrodném stavu, se též jedná.

Mnoho už bylo psáno o lesnictví, jak lesy jsou krásné, i užitečné, jaká jest jejich cena pro zásobu paliva, materiálu pro stavby a ploty, jak chrání domácí zvířata, zahrady, pole a pole proti větrům, udržuje ptactvo kolem sadů a v mnohých krajinách chrání půdu od vydírání a pohybování.

Též tu máme Domácí Vědu pro dívky. Výhody a potřeby této jsou takové jako pro mladíky. Mimo těch ještě se vyučuje angličině, dějinám, hospodářství, mlékařství, mathematice a hmyzoznalectví.

Jednu příležitost tu máme, kterou nemají jinde. Jest to příležitost sněmiti se naší mateřské řeči. Jest to chlouba pro nás Čechy, vzácná to příležitost, využijme ji a hleďme, aby více Čechů totéž činili. Josef Blecha.

(Vyobrazení a článek vyjímáme z časopisu "Komenský", orgánu vzděl. klubů téhož jména, jejž vřele odporučujeme přízni našeho čtenářstva, které přeje mladým proudům amer. Češstva.)

ZDARMA

naši novou knihu a poučení, které poví Vám, jak, jak léčiti doma

Ohluchnutí Katarrh a Záduchu.

Pošleme

jednoměsíční léčení zdarma

k vyzkoušení každé osobě, která trpí ohluchnutím hučením v hlavě, katarrhem, záduchou a nemocemi průdušnic, že naše léčení jest nejlepším ve světě. Nezáleží na tom, kde bydlíte, kdo nemoh vás vyléčiti, anebo kdo prohlásil váš případ za nevyléčitelný; napište nám všechno o vašem případu a přesvědčíme-li se, že je vyléčitelným naší novou methodou, pošleme vám **jednoměsíční léčení zdarma** ku vyzkoušení a nebude vás to státi ani centů. Pište nám dnes; nabídka tato možná že se více neobjeví. Adresa: 1217

Dr. BRANAMAN CO.,
305 New York Life Bldg., Omaha, Neb.

Zdraví nad bohatství.

Proti jarním chorobám užívejte každodenně ať zdraví, ať chorobní — "Křížové léčivé hořké víno" sestavené ze starého dobrého vína a přírodních léků. V žádné rodině by nemělo scházeti. Nepodceňujte tento lék dokud jste se sami nepřesvědčili o dobrém účinku; avšak přihlédněte, abyste ve svých lékárnách a hostinecích obdrželi jenom to pravé "Křížové" z největšího skladu od velkoobchodníku vínem a lihovinami Eugene Parisek Co., 659-611 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Dr. F. A. Sedláček
OMAHA, NEB.
ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague. Tel. Red 4612.
RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4286.
Dopoledne s Dr. Allisonem v nemocnici.
V ÚŘADOVNĚ od 2 do 5 hod. odpol. 6:30 do 8 hod. večer.
V neděli od 10 do 1 hod. odpol.

Dr. C. Rosewater
ČESKÝ LÉKAŘ A RANHOJIČ.
Úřadovna: 222 "Bee Building".
Úřední hodiny: Od 11—12 dop.; od 2—5, od 5:30—6 odp. — V neděli od 10—12 dopol.
Telephones — Bell — D 1217 Residence D 504 Office
Independent — A 1317 Residence A 1504 Office
Obydlí — 2417 Jones Str.

O ZUBECH.

Jest veliký rozdíl mezi zubními lékaři. Jeden koná dobrou práci a druhý špatnou. Někteří ohlašují dobrou práci tak lacino, že ji ani za tu cenu dělat nemohou, a žádný dobrý material nemohou použít. Vypiňují zuby zlatem a stříbrem a má práce nevypadá ze zubů za krátký čas, nýbrž jest stálá. Dávám zlaté korunky a zasazuji nové zuby, které vypadají jako vlastní. Za práci ručím a ceny jsou mírné. 17tf

DR. J. C. SOUKUP,
český zubní lékař.
201 Paxton budova, Omaha, Neb.
Severovýchodní roh 16. a Farnam ul.

Veškeré nemoce nervů

vyléčí bez léků již po deset let zde chvalně známý

Dr. M. E. DONOHUE,
603 New Brandeis Block.
Navštivte jej, nebo mu dopište.

C. H. Kubát,
právník a veřejný notář.
V oboru svém zkušený. Spolehlivé zástupce u všech soudů.
403 Barker Block. Tel. Douglas 6867. 15. a Farnam Omaha, Neb.

James C. Kinsler,
..PRÁVNÍK..
692-694 Brandeis Bldg., Omaha.
Tel. Douglas 3744. 33tf

LOUIS BERKA,
český právník a veřejný notář,
938 N. Y. Life Bldg., Omaha.
TELEFONY:
Úřadovna, L552. Obydlí, 2565

LOUIS J. PIATTI,
rádce, právník a veřejný notář
507-510 Brown Block.
Jihovýchod. roh 16. a Douglas ul.
OMAHA, NEB. 47x52
TELEFONY: Úřadovna: Douglas 4500 Obydlí: Webster 779

Dr. Edw. Chaloupka,
český lékař a ranhojič
V SOUTH OMAZE.
Úřadovna: 24. a M ul. Tel. 773. Úřední hodiny: Od 10:30 do 12; od 2 do 5. Doma večer od 6 hodin.
Obydlí: 275 jižní 22. ul. — Tel. 351.